

UBBiH

UBBiH

UDRUŽENJE BANAKA BOSNE I HERCEGOVINE

UDRUGA BANAKA BOSNE I HERCEGOVINE

УДРУЖЕЊЕ БАНАКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

BANKS ASSOCIATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Fra Andjela Zvizdovića br 1 (UNITIC, objekat A/10), 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, Tel: (387 33) 296

501, Fax: (387 33) 296 509

www.ubbih.ba

ANALIZA POSLOVANJA BANKARSKOG SEKTORA (30.06.2010)

Izlagač: Mijo Mišić, izvršni sekretar

Seminar: “Bankoosiguranje – Nove mogućnosti razvoja finansijskog sektora “

Teslić 05.11.2010.g.

SADRŽAJ

1. Zbirni podaci o poslovanju banaka
2. Kamatne stope
3. Profitabilnost
4. Zaključne napomene

1. Zbirni podaci o poslovanju bankarskog sektora u BiH

Broj banaka: 30		(u 000 KM)		
Rbr.	O P I S	31.12.2009	30.6.2010	Indeks
1.	Novčana sredstva	6.288.233	5.738.060	91
2.	Kredit	13.496.645	13.606.540	101
3.	Ukupna aktiva	20.617.354	20.509.172	99
4.	Depoziti	15.206.632	15.324.344	101
5.	Ukupan kapital	2.209.445	2.178.621	99
6.	Ukupni prihodi	1.687.518	788.415	47
7.	Ukupni rashodi	1.657.429	848.811	51
8.	Neto dobit	17.566	-63.855	
Izvor: entitetske agencije za bankarstvo				
	broj zaposlenih 31.12.2009;	10595		
	broj zaposlenih 30.06.2010	10449		
	razlika	-146		

Tabela: Osnovni podaci o poslovanju banaka u RS (u 000 KM)

Rbr.	O P I S	RS 31.12.2009	RS 30.06.2010	indeks
1.	Novčana sredstva	1.505.932	1.348.191	90
2.	Kredit	3.699.845	3.762.071	102
3.	Ukupna aktiva	5.380.994	5.394.459	100
4.	Depoziti	4.160.764	4.055.252	97
5.	Ukupan kapital	531.747	571.810	108
6.	Ukupni prihodi	474.801	214.950	45
7.	Ukupni rashodi	451.108	207.669	46
8.	Neto dobit	16.759	3.861	23

Izvor. Agencija za banakrstvo RS

Tabela. Osnovni podaci o poslovanju banaka u FBiH (u 000 KM)

Rbr.	O P I S	FBiH 31.12.2009	FBiH 30.06.2010	indeks
1.	Novčana sredstva	4.782.301	4.389.869	92
2.	Kreditni	9.796.800	9.844.469	100
3.	Ukupna aktiva	15.236.360	15.114.713	99
4.	Depoziti	11.045.868	11.269.092	102
5.	Ukupan kapital	1.677.698	1.606.811	96
6.	Ukupni prihodi	1.212.717	573.465	47
7.	Ukupni rashodi	1.206.321	641.142	53
8.	Neto dobit	807	-67.716	

Bilans stanja (podaci iz zbirne tabele 1-5)

- Došlo je do smanjenja novčanih sredstava od oko 400 mio KM kao i relativnog učešća novčanih sredstava u aktivi
- Kreditna aktivnost je ostala na nivou 31.12.2009.
- Došlo je do pada aktive za 1% ili 121 mio KM
- Depoziti i štednja nastavljaju blagi rast i veći su za 2% ili 223 mio KM
- Kapital bilježi umanjeње od 4% ili 71 mio KM
- Broj zaposlenih je smanjen za 146 uposlenika ili za 1,5%(u 2009 u odnosu na 2008 smanjen broj uposlenika za 563 ili 5%)

Komentar zbirnih podataka poslovanja bankarskog sektora u BiH (30.06.2010)

Bilans uspjeha (podaci iz zbirne tabele 6-8)

- Ostvareni prihodi za prvo polugodište 2010 su 46% od ostvarenja u 2009
- Ukupni rashodi bilježe ostvarenje od 51% od ostvarenja u 2009
- Ostvareni gubitak je 63,9 mio KM
 - Od 10 banaka u RS sa gubitkom je poslovalo 3 banke
 - Od 20 banaka u FBiH sa gubitkom je poslovalo 7 banaka
 - U BiH od ukupno 30 banaka sa gubitkom poslovalo 10 banaka a pozitivno poslovalo 20 banaka

2. Kamatne stope

Prosječne aktivne kamatne stope u BiH

izvor: Centralna banka BiH

Godina	Mjesec	KAMATNE STOPE NA KREDITE U KM			
		Kratkoročni krediti		Dugoročni krediti	
		Privatna preduzeća i udruženja	Stanovništvo	Privatna preduzeća i udruženja	Stanovništvo
1	2	3	4	5	6
2007.		7,03	10,54	7,10	9,97
2008.		7,42	9,14	7,16	11,09
2009.		8,10	9,88	6,80	7,87
2009.		8,10	9,88	6,80	7,87
2010.	06.	7,57	9,63	9,11	8,82

Komentar Tabele prosječnih aktivnih kamatnih stopa u BiH

- Kamatne stope se ne mogu smatrati glavnim uzrokom niti posljedicom finansijske krize
- Stabilnost kamatne stope je prije svega izraz veoma izražene međubankarske konkurencije na BiH tržištu

Prosječne pasivne kamatne stope u BiH

izvor: Centralna banka BiH

Godina	Mjesec	KAMATNE STOPE NA DEPOZITE U KM			
		Depoziti po viđenju		Oročeni i štedni depoziti	
		Privatna preduzeća i udruženja	Stanovništvo	Privatna preduzeća i udruženja	Stanovništvo
1	2	3	4	5	6
2007.		0,33	0,35	3,65	3,98
2008.		0,37	0,32	2,99	3,61
2009.		0,30	0,25	3,60	3,57
2009.		0,30	0,25	3,60	3,57
2010.	06.	0,19	0,18	2,28	3,21

Komentar Tabele prosječnih pasivnih kamatnih stopa u BiH

- Pasivne kamatne stope su bile stabilne u prethodne tri godine ali sa naglašenom tendencijom pada u prvom polugodištu 2010
- Može se očekivati daljnji pad pasivnih kamatnih stopa zbog ugrožene profitabilnosti banaka i visokog stupnja likvidnosti

	<i>Prosječne aktivne kamatne stope(u %, godišnji prosjek)</i>				
	2005	2006	2007	2008	2009
Eurozona	6,74	7,24	8,03	8,58	7,54
Bosna i Hercegovina	9,61	8,01	7,17	6,98	7,93
Bugarska	8,66	8,89	10,00	10,86	11,34
Hrvatska	11,19	9,93	9,33	10,07	11,55
Estonija	4,93	5,03	6,46	8,55	9,39
Kosovo	14,00	14,57	14,06	13,79	14,09
Litvanija	5,27	5,11	6,86	8,41	8,39
Makedonija	12,13	11,29	10,23	9,68	10,07
Crna Gora	n.a.	11,15	9,20	9,24	n.a.
Rumunija	19,60	13,98	13,35	14,99	17,28
Srbija	16,83	16,56	11,13	18,11	n.a.
izvor: Centralna banka BiH-International Financial Statistics (MMF)					

Komentar Tabele prosječnih aktivnih kamatnih stopa u odnosu na region

- BiH ima najniže aktivne kamatne stope u odnosu na zemlje u tranziciji po metodologiji MMF-a.
- BiH u odnosu na zemlje sa kojim se poredi u Tabeli bilježi u proteklim godinama najnižu profitabilnost iskazanu kroz ROE i ROA.
- Prethodne dvije konstatacije otvaraju niz pitanja iz okvira poslovnog ambijenta u BiH

Prosječne pasivne kamatne stope(u % , godišnji prosjek)					
	2005	2006	2007	2008	2009
Eurozona	1,98	2,67	3,79	4,34	2,01
Bosna i Hercegovina	3,56	3,69	3,56	3,49	3,60
Bugarska	3,08	3,17	3,68	4,44	6,18
Hrvatska	1,71	1,72	2,34	2,82	3,20
Estonija	2,13	2,84	4,37	5,72	4,82
Kosovo	3,12	3,11	4,00	4,42	3,98
Litvanija	2,40	2,97	5,40	7,65	4,81
Makedonija	5,23	4,66	4,88	5,89	7,05
Crna Gora	4,84	5,06	5,08	3,82	3,81
Rumunija	6,42	4,77	6,70	9,51	11,99
Srbija	3,71	5,06	4,08	7,32	n.a.
izvor: Centralna banka BiH-International Financial Statistics (MMF)					

Komentar prosječnih pasivnih kamatnih stopa u odnosu na region

- Prosječna pasivna kamatna stopa je kao i aktivna među najnižim
- Iznos osiguranog depozita ne odražava logičnu korelaciju između visine pasivne kamatne stope i visine osiguranog depozita kada je u pitanju BiH

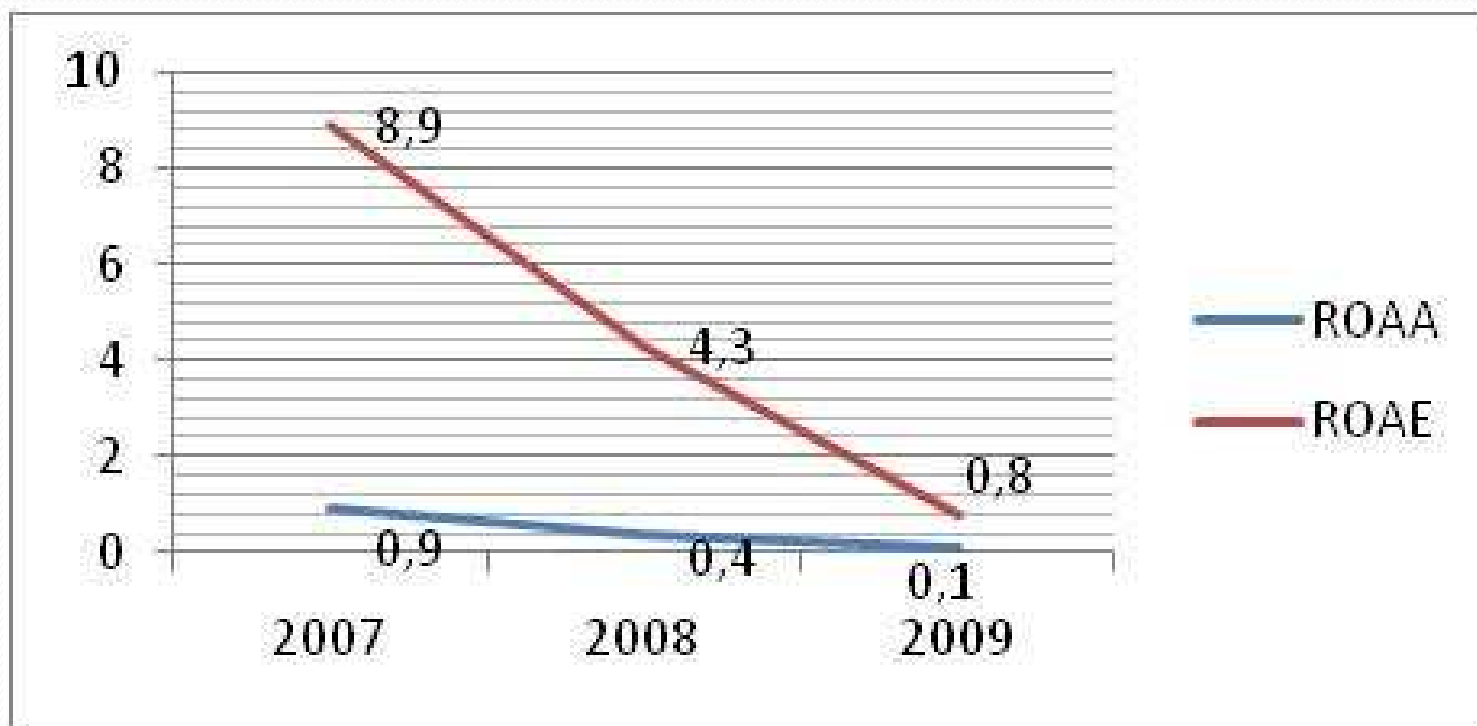
3. PROFITABILNOST

Pokazatelj profitabilnosti banaka ROAA i ROAE u BiH

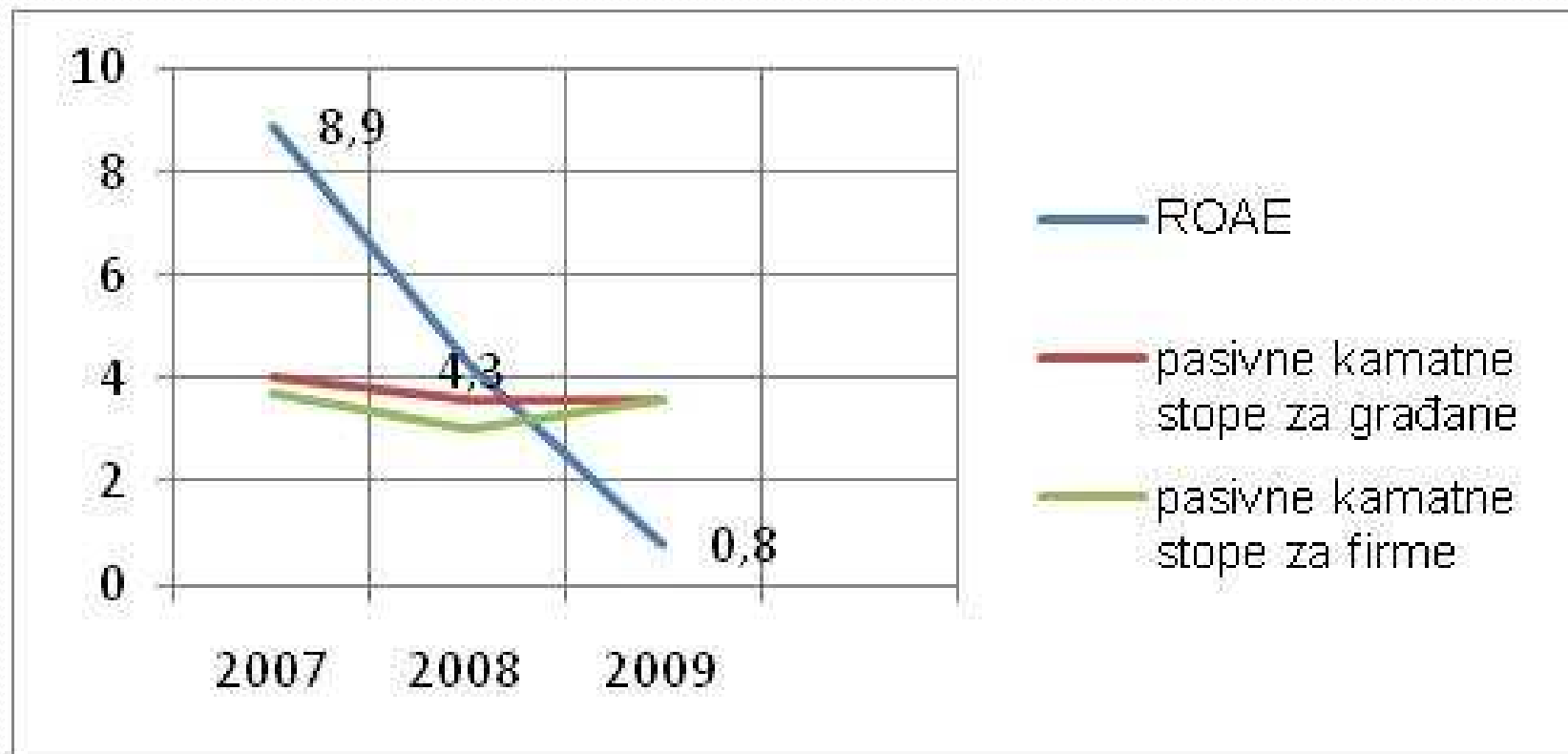
izvor: Centralna banka

godina	Povrat na prosječnu aktivu	Povrat na prosječni dionički kapital
2007	0,9	8,9
2008	0,4	4,3
2009	0,1	0,8

Grafički prikaz pokazatelja profitabilnosti banaka ROAA i ROAE u BiH

ROAE i pasivne kamatne stope u BiH

ROE i ROA nekih tranzicijskih zemalja

DRŽAVA	2007		2008		2009	
	ROE	ROA	ROE	ROA	ROE	ROA
ALBANIJA	2,1	1,6	11,4	0,9	1,8 SEP	0,2 SEP
BOSNA I HERCEGOVINA	8,9	0,9	4,3	0,4	2,1 SEP	0,2 SEP
BUGARSKA	25,4	2,5	23,1	2,1	10,8 SEP	1,2 SEP
CRNA GORA	11,6	1,4	-6,9	-0,6	-10,2 SEP	-0,9 SEP
HRVATSKA	11,8	1,6	9,9	1,6	7,4 SEP	1,3 SEP
POLJSKA	25,6	1,8	21,2	1,6	11,8 SEP	1,2 SEP
RUMUNIJA	1,5	1,4	17	1,6	3,3 NOV	0,3 NOV
SRBIJA	12,8	2,1	9,3	2,1	5,7 DEC	1,3 DEC
TURSKA	24,4	3,1	15,5	1,8	18,8 NOV	2,6 NOV
UKRAJINA	12,7	1,5	8,5	1	-23,8 SEP	-3,2 SEP

izvor: Centralna banka BiH-International Financial Statistics (MMF)

ROE i ROA za neke zemlje EU

		2007		2008		2009	
DRŽAVA		ROE	ROA	ROE	ROA	ROE	ROA
ČEŠKA		20,1	1,3	9,8	1,2	9,0 SEP	1,5 DEC
FRANCUSKA		9,8	0,4	-1	0	n.a.	n.a.
GRČKA		14,8	1	3,2	0,2	4,7 SEP	0,2 SEP
ITALIJA		12,8	0,8	4,8	0,3	n.a.	n.a.
LUKSEMBURG		20,4	0,8	5,5	0,2	11,2 MAR	0,6 MAR
NJEMAČKA		6,6	0,3	-7,7	-0,3	n.a.	n.a.
SLOVENIJA		16,3	1,4	8,1	0,7	6,3 NOV	0,5 NOV

izvor: Centralna banka BiH-International Financial Statistics (MMF)

4. Zaključne napomene

-
- Banakarski sektor je snažno osjetio posljedice globalne ekonomsko finansijske krize i dijeli sudbinu realnog sektora
 - Pad profitabilnosti (ROE i ROA) BH banaka u 2009 godini uzrokovan je u najvećoj mjeri zbog povećanog iznosa rezervacija za potencijalne kreditne gubitke i zbog smanjenja obima plasmana
 - U odnosu na zemlje okruženja profitabilnost BH banaka je najniža što je u direktnoj korelaciji sa nivoom kamatnih stopa
 - U prvom polugodištu 2010 iako je zabilježen blagi rast kreditne aktivnosti zabrinjavajući je pad profitabilnosti
 - Izlaz iz stanja niske profitabilnosti banke će morati tražiti prvenstveno u unutrašnjim rezervama putem kontrole i smanjenja troškova te uvođenjem što efikasnijih metoda upravljanja rizicima
 - Unatoč padu profitabilnosti bankarski sektor je likvidan stabilan i siguran

Hvala na pažnji...